20 LIETAS

KO JŪS, IESPĒJAMS, NEZINĀT PAR EIROPAS VALODĀM

SILBO VALODA
ko lieto Spānijas salā Gomerā, ir sena svilpošanas valoda, kuru vēl arvien māca vietējās skolās.

MALTIEŠU VALODA
ir vienīgā Eiropas valoda, kas pieder pie afroaziātu valodu saimes, kurai pieder arī arābu valoda, ivrits, berberu valodas un hausu valoda.

Skņasaā ar pījuēmtu, nav sravgīi, kdāā scbīeā bruti ir vdārā. Sravīgi ir taiki tas, ka praimis un pējiadēs bruts ardoats pazierjaā vteiā. Tas ir tēpāc, ka clēvika pātrs nalesa ktrau bturu astveiķši, bet gan vsiu vrdāu kumpoā.

EL EUSKARA,
jeb basku valoda ir viena no vecākajām Eiropas valodām. Tās izcelsme nav zināma.

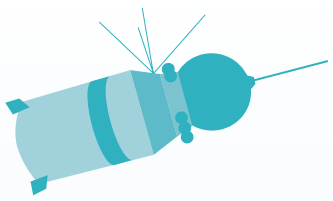

Krievu valoda bija pirmā valoda, kas tika lietota
KOSMOSĀ.

LIETUVIEŠU VALODA
ir ļoti līdzīga senajam sanskritam, un tā ir vecākā dzīvā indoeiropiešu valoda.

Tiek uzskatīts, ka
PIRMS APTUVENI 70 TŪKSTOŠIEM GADU
cilvēka smadzenēs notika izmaiņas, kas ļāva cilvēkiem attīstīt sarežģītu valodas sistēmu un domas par lietām, kas nav redzamas. Šīs izmaiņas ļāva pilnveidot idejas, plānus, uzskatus un plašākus jēdzienus, kā arī spēju tos izteikt ar valodas palīdzību.

Vairāk nekā puse Eiropas ir
BILINGVĀLA.

Valodās ir ap
50 tūkstošiem
vai vairāk vārdu. Lielākoties dzimtās valodas runātāji zina no
15 līdz 20
tūkstošiem
vārdu saimju, bet atsevišķi runātāji parasti lieto tikai dažus simtus vārdu saimju.

Eiropā ir apmēram
225 PAMATVALODAS,
– tie ir aptuveni trīs procenti no kopējā pasaules valodu skaita.

αβγδε

Tu, iespējams, grieķu valodu proti labāk, nekā tev šķiet. Tu noteikti pazīsti „alfu", „bētu", „gammu" un, iespējams, arī „π" un „P". Tādi termini kā „matemātika", „astronomija", „bioloģija", „ģeogrāfija", „tehnoloģija", „filozofija", kā arī „politika", „demokrātija" un daudzi citi Eiropas valodās izplatīti termini nāk no grieķu valodas.

ř

VISGRŪTĀK IZRUNĀT?
Uzskata, ka čehu valodas burts „ř" ir visgrūtāk izrunājamais burts pasaulē –izņemot, ja esi čehs!

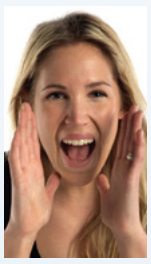

Eiropas Padomes
EIROPAS REĢIONĀLO VAI MINORITĀŠU VALODU HARTA
ir pasaulē vienīgā vienošanās, kuras mērķis ir aizsargāt un veicināt reģionālo un nacionālo minoritāšu valodu attīstību.

Dzimtās valodas, ko lieto visvairāk cilvēku Eiropā, ir krievu, vācu, franču, angļu un turku valoda sniegtajā secībā.

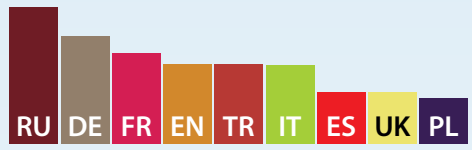

Viens no galvenajiem serbu valodas ortogrāfijas likumiem ir
„RAKSTI TĀ, KĀ RUNĀ, LASI TĀ, KĀ RAKSTĪTS".
Tas nozīmē, ka pat īpašvārdi, kas serbu valodā ienāk no citām valodām, tiek transkribēti atbilstoši to izrunai. Tādējādi, piemēram, Ņujorka ir Njujork, un Žerārs Depardjē ir Žerar Depardje.

Vairāk nekā
200 MĀKSLĪGO VALODU
ir radītas daiļliteratūrai un kino (piemēram, elfu valoda „Gredzenu pavēlniekā" un klingoņu valoda „Zvaigžņu ceļā").

Jaunākie medicīniskie pētījumi liecina, ka otrās valodas apguve VAR aizkavēt **DEMENCES** iestāšanos vairākus gadus.

INDOĢERMĀŅU VALODAS
ir cēlušās no senas valodas, kas pastāvēja pirms 4000–5000 gadiem. Lielākā daļa etnolingvistu to saista ar kultūrām, kas dzīvoja teritorijā ap Kaspijas jūru. No turienes tā izplatījās uz Eiropu un Indiju.

Saskaņā ar UNESCO, vismaz
43%
no pasaulē runātajām aptuveni 6000 valodām ir **APDRAUDĒTAS**.

KINŠASA,
lKongo Demokrātiskās Republikas galvaspilsēta, ir otrajā vietā starp pilsētām, kurās runā franciski. Kinšasu apsteidz Parīze, bet aiz tās ir Monreāla un Brisele.

Eiropas Valodu diena
26. septembrī

EUROPEAN CENTRE FOR MODERN LANGUAGES
CENTRE EUROPEEN POUR LES LANGUES VIVANTES

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

WWW.COE.INT/EDL **#COEEDL**

2021-LV